

המאור שבתורה

מעט מן האור דוטה הרבה מן החושך

לצ"נ: מו"א צט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

שבת כד' תשרי התשע"ח

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
17:54	18:44	19:23
17:51	18:41	19:20
17:52	18:42	19:21
17:53	18:43	19:23

כל הזכויות שמורות

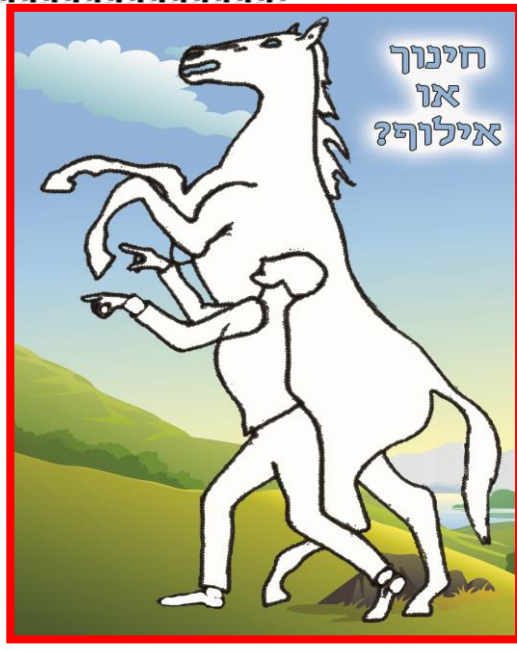
ישא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

אהבת התורה ושקידתה הרב **יוסף עזרא זליכא** זצ"ל אשר פעמה בקרבו הייתה אדירה. פעם אחת ראה שבתקופת שעות הקייץ יש לו שעה מיותרת **בהפסקת צהריים** במקום לנצל אותה למנוחה שכה היה זקוק לה החליט לנצל לה לשיעור חדש שפתח בביתו. פעם אחת מאחת מנסייעותיו לקברו הצדיקים אמר לבנו הגדול: "בא נלמד מסכת עוקצין", ולמדו את המסכת **במשך הנסיעה** ואכן זכו לסיימה. לפעמים אף חזר על דברים מאה ואחת פעם.

רבי ראובן שרבי זצ"ל זכה להסתופף בקודש אצל דור דעה, רבותינו הקדושים אשר בארץ המה, מרנן הגאונים הרב **עזרא עטיה**, חכם **מוצור בן שמעון**, חכם **עמרם אזולאי**, חכם **יהודה צדקה**, חכם **עשון** לבחורי ישראל, במשך עשרות בשנים. כך שב"ה ישנם כיום מאות או אלפיים בני תורה שזכו דרכו לקבל מרוח בינתם וקדושתם של רבותינו זצ"ל.

בביתו של הגאון רבי **אליהו רוגלר** זצ"ל מקאליש התארח פעם אורח שנכשל בגניבת טבעת משובצת יהלום שהייתה שייכת לרבנית. כאשר גילתה הרבנית **שהטבעת נגנבה**, הודיעה למטרה (שלא בידעת בעלה) וזו רדפה אחר האורח ואכן מצאו את הטבעת הגנובה בכיסו, לקחו ממנו את הטבעת והכניסו את האיש למעצר. נעשה רעש גדול בעיר. כשנודע לרבי אליהו את אשר אירע, פנה מיד **למפקד המשטרה** וכך אמר לו: "אני תמיד מפחד שמא יקרה ומאן דהו יגנוב מביתי הפץ כלשהו ויעבור בזה על הלאו של "לא תגנובו" ככתוב בתורתנו, ולכן כדי שלא יכשל אצלי אדם בחטא של גניבה, אני נוהג מדי ערב, קודם ללכת לישון **להפיק את כל חפצי**, ואז הכל הפקר. "ומכיון שכך" - הפטיר רבי אליהו - "ויצא, אפוא, שאדם זה כלל לא גנב, שהרי הטבעת הייתה הפקר. לפיכך אסור להחזיקו במעצר כי לקח מן הפקר..." נאלץ מפקד המשטרה לעשות כפי שאמר לו רבי אליהו, ושחרר את העצור.

כל עוד יש לילד חברים לא טובים, הוא לא יצליח בלימודיו.

רבי יהודה מוצפי עוד בהיותו ברחם אימו, נהג אביו הגה"ק הבלתי נשכח איש האלוקים חכם **סלמאן מוצפי** זצ"ל, לערוך לעיתים תענית הפסקה, כשהינו צם משבת לשבת, והנה באחת השבועות של תענית ההפסקה, הבחינת זוגתו הצדקת ע"ה ביום השלישי לצומו כי חכם סלמאן **נראה חיור** וחייב הוא לשוב את צומו, היא שחה לו את דאגתה, אך הרב סירב כי מצבו מאפשר לו להמשיך להתענות, הרבנית בדאגה לבריאותו אמרה, כי אם לא יאכל להשיב את נפשו, הרי שגם היא תצטרף איתו ותצום ברציפות בשבוע זה, והרי היא מעוברת... אולם חכם סלמאן השיב בחיון, אדרבה, שהבן הגולד יהיה צדיק מאוד בזכות כן.. ואכן זה היה מיודענו חכם יהודה שגולד להוריו הצדיקים.

בא עני לפני הרה"ק רבי **חיים מצאנז** זיע"א והראה לו את נעליו הקרועות. סיפר לו כי אין בידו די כסף לקנות נעלים. אותה עת נכנס בנו של הרבי הרה"ק רבי **יחזקאל משינאוה** זיע"א. בקשו הרבי כי יחלוץ את מגפיו ויתן לעני למדוד כדי לדעת מהי מדת מגפיו. עשה כן רבי יחזקאל, העני מדד ואמר: הן תואמות בדיוק את מדתי.

לכל אדם יש לפעמים נסיונות ומבחנים באמונה ביטחון והשגחה, איך אתה עומד ועובר את זה?

שמח הרבי ואמר: "במצוה גדולה זכית בני. וכיון שאין נעלים לרגליך, הכנס למיטתי ושכב בה". **הלך העני**, ואל חדר הרבי נכנס אחד החסידים. ראה את בן הרבי שוכב במיטת אביו ושאלו אם חלה? סיפר הרבי שאין לו מגפים. **מיד הוציא החסיד כסף** מכיסו ושלה לקנות זוג מגפים. שמח הרבי ואמר: מצוה גוררת מצוה, כמה יהודים זכו במצוות!

גאונותו של רבי יצחק כדורי זצ"ל בתורת הנגלה, בתלמוד ובפוסקים, הייתה עצומה, גם אם היא לא נודעה ברבים. בהקשר לכך סיפר מקורבו רבי ישראל גליס שליט"א: באחד הימים ירדתי אל ביתו ומצאתיו **במצב רוח טוב**, אמרתי לו, אולי כבוד הרב ילמד איתי קצת בנגלה ולא בנסתר? הסכים.

נקודה למחשבה
אברך מבני ברק הזמין "צימר" בצפון לבני משפחתו בסך 600 דולר, לכמה ימים המשכיר תיאר לו את המקום התנאים, **חדרים ושורת ברמה**, גוף יפה אפשרות ל"מסלולים" מיוחדים ומרתקים. שלח את הכסף, קיבל קבלה, אבל הזמן היה בדיוק שפרצה מלחמת "**לבנו השניה**" ואז הוא התקשר לבטל את העיסוקה, בעל ה"צימר" מיד אמר לו שהוא שולח לו את הכסף תוך 48 שעות, וכך היה. עברו כמה ימים ואז חשב האברך "עשיתי עיסוקה הכל היה בסדר שלחתי כסף תנאים מצוינים. "אולי בכל זאת, אני אתקשר **ואנסה לפצות אותו**, התקשר, כן איך אפשר לעזור לך? תיראה לא נעים לי אני רוצה לפצות אותך. לא צריך אתה חושב שבגלל שויתרתי **או ניגרם לי הפסד**? אתה טועה. השכרתי את ה"צימר" ב 1200 דולר. איך זה יכול להיות? למי? ועוד בזמן מלחמה? לקבוצת "עיתונאים" ... אדם לא קובע. **הי קובע מה שאדם עושה**. עושה לעצמו (העורך)

זכות להתפאר מגיע רק למי שלעולם לא ישתמש בה.

סיפר הגאון רבי דב **בעריש וידענפלד** זצ"ל: בישיבתו של החתם סופר זצ"ל היה תלמיד שאהב לקנטר את החתם סופר בקושיות שאין בהם ממש. פעם בשעת שיעורו של החת"ס הקשה אותו תלמיד קושיא שראה בספר, כאילו היא קושייתו, אך לא ידע להציע את השאלה כראוי, **כי מטרתו הייתה לקנטר**. הוכיחו החת"ס על כך שבט פיו. לאחר השיעור הצטער החת"ס מאד על שהוכיחו ברבים, על כן הזמין את התלמיד לסעוד על שלחנו בשבת קודש שהיה נחשב **לכיבוד נשגב**, ובכך לפייסו. אך עדיין לא נחה דעתו. הוא קרא לתלמיד ולימדו כיצד להקשות את הקושיא והיא באופן הנכון וביקשו שיחזור על שאלתו זו בשיעור הבא. ואכן כך היה. אותו תלמיד שוב חזר על קושייתו כפי שלימדו, ומיד נענה החת"ס בהכנעה ואמר לו: "האם קושיא נפלאה זו התכוונת לשאלו בשיעור הקודם? אם כן **לחיים והכחתיך**, אנא מחל נא לי, זו אכן קושיא עצומה..." רק אז לאחר שמוטת היה החת"ס כי אותו תלמיד נתפייס, נחה דעתו הקדושה.

שים לב לחברים של ילדיך וגם לחברים של אותם חברים.

בהגיענו לגיל מצוות גמר בדעתו רבי שמואל בריימן

לקיים היו גולה למקום תורה, ועבר ללמוד בישיבה קטנה "בית יוסף-נובהרדוק" שב"ב. הגיעו הדברים עד כדי כך שכאשר הקציבה הישיבה דירת מגורים עבור ראשי הישיבות מרן החזו"א ומרן הסטיפלר והגאונים חישו מהנאה מכספי הישיבה, ע"כ מהנהלת הישיבה שהיות ובדירה יש שלושה חדרים, באופן שחדר אחד הוא עבור החזו"א והחדר השני עבור הסטיפלר, ע"כ ביקשו שהחדר השלישי יתייחד עבור חשוני לומדי הישיבה ובכך לא יהיה חשש, כמובן שלצורך זה היו צריכים לברר את המיוחדים מבין בחורי הישיבה, ואכן לשם כך נבחר בנו של הסטיפלר והוא רבי חיים שליט"א שנמנהגה אז מבחורי הישיבה ומשנהו היה רבי שמואל דוד פריימן שנבחר לדור בדרתם.

התלמיד לא הודיע בביתו שיאחר, אכל

רציתו בודאי תשמח פאשר תשמע את סבת האחר... אולם הרב עומד פסורבו בכל תקף. "עליך להודיע לרעייתך על כל עפוב, תהא הסבה אשר תהא", אמר בכל הרצינות, ולא הסכים להמשיך עד ש'סדר הענינו'. ואכן, פאשר הגיעו סמוך לטלפון צבורי, בקש מהמאבד להגישת וילהתקשר לביתו להודיע על העפוב.

רק פאשר חזר המאבד הנגה, וכלו מסדר ומרצה

– הסכים להמשיך לנסע אתו לבאר יעקב. "מדוע אתה מסתבך כל כך?" שאל אותו בחור שגלוהו לרבונו, והמאבד השיב: "אשתי אותו קלל לא הבינה את פשר שאלתי... אמרתי לה שראש הישיבה, רבי משה שמואל שפידיא, אמר לי לשאול אותה אם היא מרשה לי לאחר בכמה דקות, והיא הסכימה.."

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

הקב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא (זוהר תרומה, קס"א ע"ב), תחילה ה' יתברך ברא את התורה הקדושה וכל מה שנוצר בעולם זה מחמת הכתוב בה, חפץ בה והפך בה, וכלא בה (אבות פ"ח מכ"א), ורגיל היה הגרי"א לומר שאם יש משהו שלא כתוב בתורה סימן שאין באמת דבר כזה...

אור החיים הקדוש בפרשה זו מנפץ את כל תורת הכפירה בשתי מילים "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" (בראשית א, א), כל "את" שבתורה בא לרבות (פסחים כב ע"ב), את השמים – לרבות את כל הדברים חוץ מהשמים, את הארץ – לרבות את כל הדברים חוץ מהארץ, ולכן גם כל הדברים שהמדע גילה בעבר כגון הפחמן והמימן ומגלה בהווה כבר כתוב בתורה, הכל נברא מששת ימי בראשית ונתרבה במילים "את השמים ואת הארץ".

רבי מרדכי פודבסקי זצ"ל שימש את החפץ חיים שנים אחדות והתפעל מאמונתו החושית, כל הנעשה בעולם ראה החפץ חיים במבט התורה, הטבע עצמו נגזר בעיניו מכח התורה. פשוט היה בעיניו שאם נשאל אדם מהיכן יודע אתה שמחר תזרח השמש, יענה: משום שהבורא הבטחנו כי "יום וליילה לא ישביתו" (בראשית ח, כב). אותו ביטחון חייב להיות בעניין הגאולה, שהרי גם עליה הובטחנו: "ואנאלם חי אני וימלא כבוד ה' את כל הארץ..." (במדבר יד, כא). הרי שמבחינה זו חיים אנו עתה בליילה, בחשכה, תשת חשך ויהי לילה (תהילים קד, כ). ועוד יאיר כבוד ה' ויכירו כולם בכח מלכותו!

ועם כל זאת, סיפר רבי מרדכי, היה לומד החפץ חיים בבוקרו של כל יום לפני תפילת שחרית את פרשת הבריאה, באומרו שבתקופתנו ירדה לעולם רוח קרה וקפואה, לקרר ולכבות זיק האמונה, וחייב כל אדם לחזק עצמו באמונה כנגדה. וכשלומדים פרשה זו, ורואים כיצד ברא הקב"ה עולמו והכל נהיה בדברו, מתחזקת האמונה כנגד המשחיתים.

מתחילים אנו את זמן חורף, יהיה רצון שיהיה זמן מועיל של שקידה בתורה ויראת שמים, שנהיה חמים כל הזמן, הם לבי בקרבי פהגיגי תבער אש, ולא נהיה קרים, לא נתקרר, אשך קרף בדרך (דברים כה, יח), אלא תמיד נהיה חמים לעבודת ה' יתברך.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

באשמורת-הבוקר הלך הזקן

להתפלל עם "הוותיקין" ובדרך הליוכו עבר על-פני ביתו של "הגביר". שלא מדעתו הציץ לתוך החלון הפתוח וראה: "הגביר" ובניו והתניו ואורחיו יושבים בחבורה ומשחקים בקלפים. כעס הזקן ותהה: משוגעים, חמנא יצילנו! עם עמוד-השחר הם קמים לקלפים...

כל העלונים: hamaor.net

החפץ חיים זצ"ל: "כשהאשה הולכת בדרך הגניעות, אז היא זוכה להוליד בנים צדיקים, בנים תלמידי חכמים המאירים לעולם בתורתם ויבדקוהו".

וכדאיתא **בירושלמי**: "כל כבודך בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה" - אשה צנועה ראויה לצאת ממנה פהנים גדולים המלפשים משבצות זהב... ועל די זה ייטב לה פעולם נזהר, וגם באחריתה תזכה ליישב פעולם העליון ויהיכל ה' קרב עו והדר...

טבע האדם שבמה שהוא רגיל אליו, הוא בלו.

הרבנית מצדה יקרה כל דקה מדקותיו הגאון רבי

משה שמואל שפידיא זצ"ל ושמרה עליו מפל משמר. מסירותה ללמוד התורה הייתה שיעור מוסר לכל בני הבית, היא צריכה להיות דמותה של אם בישראל. כבר בצעירותה, הספימה הרבנית פרצו ויבשמה לכל על, **ועשתה הכל כדי לאפשר** לו לשקד על תלמודו באין מפריע. כך היה בפרקופה הראשונה שאחרי נשואיהם. פאשר נקרא לבוא ולקמט לשעורים בישיבת קול תורה בירושלים, הספימה הרבנית פרצו ויבשמה לנסיעותיו לירושלים. שבוע אחר שבוע היה עולה לירושלים, ושונה בקמטו שבוע שלם בעיר הקדש, פשה הרבנית נשארת לבדה בביתם במל אביב ומנהלת את **עניני הבית לבדה**, גם בתקופה שבה נולדה בתם הבכורה, והעיסות והקשיות היו רבים, נותרה הרבנית איתנה ברוחה ולא נשברה – פעלה אמנם נמצא הרחוק מהבית וחזר רק לקראת שבת, אולם מה מתוקה וצרכה היא המרצה – הן זוכה היא להיות שמחה.

ילד גדול לא מבין את

העולם, רוצה ולא יודע איך להיות חכם. **שואף הוא למעלה** לרחף כמו ציפור, ומדמה כנפים ואז נופל אחר. מוסיף משתעשע באשליותיו. ופעם אחר פעם נופל הוא על פניו. ביד אחת **בונה ובשניה הורס**, בדרך לא דרך עדין מחפש

אדם המפנה מבינו כל דבר רע יקבל שכרו בכפלי כפליים

רבי יוסף אברביץ זצ"ל

מחמכי ורבי מרוקו. הרביץ תורה בשיטתו היה מפורסם בחסידותו ובישורו ובענותנותו הגדולה.

הוא הרביץ תורה ברבים ושימש ספרא דדיינא בבית דינו של הגאון נר המערבי רבי **שמואל ב"ר יצחק נהון** זצוק"ל.

בשנת תרס"ו עלה רבי יוסף עם נכדו הגאון רבי **עמרם אברביץ** זצ"ל וקבע את מושבו בירושלים על התורה והעבודה.

ניפטר ביום ה' לחודש אדר שנת תרע"ח וניטמן בהר הזיתים.

רשימת תפוצה hamaor.net@gmail.com

אשתו של הרה"ק רבי יעקב יצחק זורוביץ זיע"א

מפשיסחא, הייתה מציקה לו לעתים קרובות בחירופים וחלולים, אך הוא שומע חרפתו ושותק. פעם אחת יצא הרבי מגדרו, **וענה לאשתו** כמה מילים. לתלמידו רבי שמחה בונם שהיה נוכח על ידו תמה ושאל לרבו: וכי מה יום מיומיים?

השיבו הרבי: ראיתי שאם אמשיך ולא אשיב לה שום פעם, הרי **תצא מדעתה** מרוב צער ועגמת נפש, כאילו אינני מחשיב את מציאותה בבית, לכן כדי להפסיק דעתה **חמלתי עליה** והשבתי לה כמה מילים.

הלב והאוזניים הם הכלים ללימוד התורה

לעילוי נשמת: נסים בן רימה, שרה בת חורשיד, דינה בת ובה, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזיה, שלומית חיה בת אסתר, חסידה מול בת יעקב, מלכת בת שרה, פנחס בן פנחס, יואל בן מלכה, דוד ומרים אלבן, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אוריית, יוסעל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגליות, אלברט בן זוהרה אלעזר בן גרניה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי, הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, אואסינה בת גוריה חלפון, שמואל בן רבקה זכאי

שנות מועטות אחרי התנאים

נעלמה הכלה. ביקשוה ומצאוה יושבת בחדר לפנים מחדר ובוכה. אמרו לה: מה אירע לך? שמה חתנך אינו מקובל עלייך? החזירה הכלה: חלילה! יפה נתחמד הוא. חזרו ושאלו אותה: אם כן, למה את בוכה? ולגו ענינה שוב דעות ואמרה: למה אני בוכה?

אבא ואמא שלי חיים, אבא ואמא שלו חיים, ועל שם מי אקרא את ילדי?

לעילוי נשמת: נסים בן רימה, שרה בת חורשיד, דינה בת ובה, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזיה, שלומית חיה בת אסתר, חסידה מול בת יעקב, מלכת בת שרה, פנחס בן פנחס, יואל בן מלכה, דוד ומרים אלבן, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אוריית, יוסעל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגליות, אלברט בן זוהרה אלעזר בן גרניה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי, הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, אואסינה בת גוריה חלפון, שמואל בן רבקה זכאי